СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Число 120. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 23. мая, 1924. VOL. XXXII. No. 120. Jersey City, N. J., Friday, May 23, 1924. THREE CENTS

Конференція палат конгресу згодилася на податковий проєкт.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Представники палати послів та сенату, що радили над вирівнанням незгідностий в ухвалах палат щодо податку, згодилися вже на один проєкт податкового закона. Після сього проєкту цілу суму податку мабуть знижиться о 472 міліони долярів.

Члени конференції сподіються, що президент Кулидж підпише проєкт, хоч в ньому остався через бонусовий закон недобір на 100 міліонів долярів.

ЩЕ ЯПАНСЬКА ІМІҐРАЦІЯ.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Президент Кулидж ще відбув нині конференцію зі сенаторами та конгресменами, що ведуть більшість в обох палатах, та старався винайти якийсь спосіб виходу з клопоту через іміґрацію з Япану.

Остаточно президентови предложено два плани. Після одного, конгрес мав би ухвалити іміґраційний проєкт так, як він є, з усіми заборонами проти Япанців, а відтак видати ноту до япанського уряду з перепросинами. Після другого, президент мабуть просити конгрес приняти цілий іміґраційний закон за вимком постанови про виключенє япанської іміґрації.

МІНІСТЕР СУДІВНИЦТВА СТАРАВСЯ ОЧЕРНИТИ СЕНАТОРА.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Перед сенатовим комітетом, що розсліджує діяльність уступившого міністра судівництва Доґерті, ставав яка свідок В. О. Давстін, приватний секретар Едварда Мекліна, видавця вашінгтонської газети „Повста", та в своїх зізнаннях заявив, що бувший міністер судівництва Доґерті посилав спеціяльних агентів департаменту по Злучених Держава вишукувати закиди проти сенатора Гейлера, котрий спричинив слідство проти Доґерті.

СЕНАТОРИ СВАРУТЬСЯ ЗА ВИБОРЧІ ФОНДИ.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — В сенаті прийшло до горячої дебати над зборанне виборчих фондів.

Дебату викликав мейор міста Бостону, котрий недавно заявив, що републиканці вживають безправних способів для збирання передвиборчих фондів. Сенатор Лодж виступив з острою промовою проти мейора, за котрим станули демократичні сенатори.

ФОРД НЕ ДІСТАНЕ МАСЕЛ ШОВЛЗ.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Сенатовий рільничий комітет заявився проти віддавання урядових фабрик на Масел Шовлз автомобілевому фабрикантови, котрий там хотів виставити фабрики для виробу штучного рільничого навозу та електровні.

СВАРКА ЗА ПИВО.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Пересулухання в справі потреби обмеження прогибіційного закона, які веде судовий комітет палати послів, довели нині до кількох острих перепалок межи конгресменами.

Генеральний адвокат Антисалюнової Ліґи предложив комітетови звіт, що за один рік 1923. в Злучених Державах покарано за переступлення прогибіційного закона понад 34,000 осіб, що на його думку доказує, що закон виконується. На се противники закона Волстеда відповідали, що власне велике число засудів доказує, що закона не можна перевести в життя.

ХОЧУТЬ ЯКОГОСЬ МЕЖИДЕРЖАВНОГО СУДУ.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Републиканські члени сенатового комітету для заграничних справ уже згодилися в засаді, що вони мусять предложити сенатови проєкт приступлення Злучених Держав до якогось межидержавного суду.

Який се суд має бути, сього вони ще не знають, і не мають надії скоро щодо сього погодитися.

ХОЧУТЬ, АБИ КОНҐРЕС ЗАЯВИВСЯ ЗА ВИПУЩЕННЄМ ДЕ ЛАЛЕРИ.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Конгресмен Бойлен вніс в конгресі резолюцію, в якій конгресмени мали би заявитися за тим, щоби ірляндський уряд випустив на волю провідника непримиримих ірляндських републиканців Де Валеру.

КАЖУТЬ, ЩО КЛЕН ХОЧЕ ЗАСТУПАТИ УРЯД.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Джордж Педі, котрий бореться проти сенатора Мейфілда за місце в сенаті, видав заяву, в котрій закидає, що Ку-Клакс-Клен стремить до захоплення уряду в свої руки.

АМЕРИКАНСЬКІ ВЧЕНІ НЕ ВІРЯТЬ У ФРАНЦУСЬКІ „ЧОРТІВСЬКІ ВИНАХОДИ".

НЮ ЙОРК, 21. мая. — Визначні американські вчені, фізики та хеміки, на запит ґазетярів, що вони думають про вістки з Парижа, що там якийсь французький учений придумав якісь „чортівські проміння", при помочи котрих можна вбивати людий на велику віддаль, заявили, що ціла чутка видається їм видумкою.

АРЕШТУВАЛИ ЖІНКУ БУТЛЕҐЕРСЬКОГО КОРОЛЯ.

СИНСИНАТІ, Огайо, 21. мая. — За переступленне прогибіційного закона арештовано тут жінку Ремся, звісного під іменем „бутлеґерського короля", котрий тепер відсиджує дволітну вязницю в Атленті.

З нею арештовано двох мужчин, котрим закидають, що вони виробили план добути з урядових магазинів та продати 30,000 ґальонів горівки зі зарібком для себе в сумі 125,000 долярів.

НОВА ОСТРІЖЕНА БАНДИТКА.

НЮ ЙОРК, 21. мая. — В Ню Йорку появилася нова остріжена бандитка, сим разом з двома револьверами. За послідних пару днів вона доконала цілого ряду віднажних рабунків у білий день. В одному случаю забрала від обрабованого 65 долярів, а коли сей просився, що не має більше, вона віддала йому 5 долярів.

РУХ ПО ШЕВСЬКИХ ФАБРИКАХ НОВОЇ АНГЛІЇ.

ГЕВЕРГИЛ, Месечузет, 21 мая. — По фабриках обуви по стейтах Нової Англії слідно деякий застій. Декотрі фабрики стали грозити обниженнем робітничої заплати.

НАЙБІЛЬША РОДИНА В АМЕРИЦІ?

Прогибіційні урядники, котрі арештували недавно за варенне горівки Самуеля Сполдинґа, ґірника з Вест Верджінії переконалися, що він має 19 ідтий. Межи ними є чотири хлопці, з котрих найстарший хлопець має 57 літ, а наймолодший 14 місяців. Сполдинг має 40 внуків. При першім своїм голосованню віддав він голос на Лінкольна. Від того часу він усе голосував за републиканцями. Тепер так голосують з ним всі його діти і внуки.

ЖИВЦЕМ ПОХОРОНЕНА.

В місцевости Босанській Крупі (в Югославії) померла при породах одна молода музулманка. А властиво лише домашні сконстатували її смерть. Померла в 2 год. попол., а вже в четвертій похоронили її, бо в музулман є звичай, щоби похорон відбувся заразже. Того вечера, коли годжа (музулманський духовник) вертав із молитви із д?амії (мошеї), яка є на кладовищі, почув якийсь жалісний стогін. А що (видно) був забобонний, утік із великого жаху. Оповів це своїй жінці, а ця зараз висловила підозріння, що то покійна Ганума (жінка), дочка судового адюнкта Сулеймана ефені Бурзіча. Її напевно порорнили живу, бо ще була тепла, як її купали. Тоїсамої ночі о 1 год. в ночі дозорець дому „музулманського клюбу", як зачиняв льокаль, чув із кладовища розпучливий, придушений зойк, начеб хто кликав помочі. Потім іще один богатий купець чув як із цвинтаря кликав хтось слабим голосом помочі. Торговець також перелякався і втік. Вкінці о 3-ій год франції чув іще такісами стони наче з далека один пекар, що йшов до праці. Але влати про це все дізналися щойно по 24 годинах. Окружний начальник відступив від наміру відкопання покійної, мабудь на бажання батька помершої Ганули. Зажурений батько заявив начальникови, що після 24 годин запізно вже відкопувати нещасну запізно рятувати її тепер аж навіть як би була живцем закопана. А колиб розкопавши гріб, ствердили, що їе в домовині жила, його батьківське серце як і серце її матері трісло би з тяжкого жалю, колиб дізналися про страшні терпіння їх дитини. Цікаве при цьому всьому те, що музулманські релігійні звичаї такі зацофані, що завдяки цьому могла приключитися така подія. І завдяки забобонности і страховни людей згинула людина.

УКРАЇНСЬКИЙ РАДІО-КОНЦЕРТ В ШИКАГО.

Дня 28. с. м., о год. 9.15 вечір будуть грати і співати для Radio Daily News Station в Шикаго, Илл., слідуючі українські артисти: Анна Мотлюк (скрипка) Катерина Шабаґа (пяно), Д. Атаманець (тенор), І. Мазурик (баритон).

Концерт аранжує управитель української музичної консерваторії Іван Кобеляк.

НЕДОЛЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ.

Львівське Діло пише: Характеристичним причинком до слів міністра військових справ Сікорського, якими він занепокоював варшавський сойм про поведінку з вояками інших національностий у польському війську „згідно з конституцією" хай послужить такий факт:

У 23. полку артилерії в III. дивізіоні в Жирах на Горішньому Шлеску було в минулому році дві сотні самих Українців. Тепер є їх там усього 40 воякв. На протязі цілого минулого й біжучого року не тільки не дозволено Українцям воякам грецько-католицького віроісповідання святкувати ніодного їх свята, але й примушено їх сповідатися і причащатись у польських ксьондзів у костелі. Можна уявити собі, як поводяться з отими вояками-Українцями на кожному кроці і як глумляться з їх національних почувань, коли навіть їх релігійні почування насилують. А-ле для міністра все воно в порядку, „згідно з конституцією".

ЦАРИЦЯ-МАТИ ЗА МИКОЛАЄВИЧЕМ.

З Парижа повідомляють, що жінка пок. царя Олександра III. а мати Миколи II, Марія Федоровна заявилась проти кандидатури Кирила на царський престол, а за кандидатурою Миколи Миколаєвича.

В БОЛГАРІЇ ЗАБОРОНЕНО КУРИТИ ЛЮЛЬКУ.

Між болгарськдими курцями в Софії запанувало велике занепокоєння. Влада короля Бориса заборонила продавати цигара і люльку. Вільно курити лише папіроси. Розпорядок цей видано, щоби перешкодити всім надужиттям законів, які торкаються плекання тютюну, що наносили велику шкоду державному монополеви. Тому відтепер заборонено фабрикацію і продажу тютюну до люльки і цигара. Болгарія певно одинока країна, в якій можна буде курити лише папіроси.

РАК НЕ ЗАРАЗЛИВИЙ.

Др. Мейо, лікаор з Рочестеру в стейті Минеcоті, предложив Американському Товариству для Запобіженню Ракови свої досліди над заразливостю рака. Др. Мейо одказує, що рак не є заразливий.

ГАРНА ТОРГІВЛЯ.

З Атен передають звістки, що зі Смирни виїхали голяндські кораблі навантажені мішками людських костей. Це кости жертв з річ між малоазійськими громадянами і вони ідуть під фірмою „штучного навозу". А тепер скажіть, що ми не живемо в XX віці високої культури!

Друкарня „Свобода"

потребує

друкара Лайнотайпера (Linotype operator)

котрий вміє складати перфектно по українськи, як також вимагається знання англійської мови. Платня після умови. Голоситься межи 9. год. рано а 5. пополудни до Адм. „Свободи", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить кождого дня з виїмком неділь і свят.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.

„СВОБОДА" також подає найдокладніші відомости з теперішних подій в старім краю.

Передплата виносить в Злучених Державах:

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сиґі і заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

Звертаєсь увагу, що на кредит нікому не висилається часописи.

Гроші належить висилати враз з замовленнем на почтовий або експресовий моні-ордер або в реджістрованім листі на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛИ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

„Польські границі" переходять як за небіжки Польщі.

ВАРШАВА, 21. мая. — Уся Польща розхвильована подією, яка зблулась тому два дні на „кресах".

Ватага повстанців в силі 100 люда перейшла із советських республик до Польщі і зайшла до села Кривичі, 18 миль від „польської" границі. Там ограбила населення і ранила кілька осіб, між ними і місцевого священика. Проти ватаги виступило місцевих 5 поліцаїв, але ватага убила двох, а прочі втікли.

Кажуть, що в Кривичах була польська комісія для розсліду нападів ватаг, та що ся остання ватага взяла сю комісію в полон і вивезла зі собою поза „польську" границю.

В останньому часі число нападів советських і литовських ватаг на Польщу щораз то зростає. В січні сього року було три напади; в лютому 6; в березні 12; в квітні 26; а в першій половині травня вже було 20.

Польський премієр Владислав Грабський заявив, що його правительство подбає про направу відносин на „кресах". Міжтим воно доручило інспекторови армії у Виленщині, Ридзеви Сміґлому, щоби співділав з поліцією на „кресах" для оборони „кресів" перед советськими і литовськими ватагами.

ДОЛЯР В ЕВРОПІ.

ЛОНДОН, 21. мая. — Тутешня часопись Ди Дейлі Скеч пише, що американський фінансист Дж. П. Морґен зачав в Европі велику пропаганду, щоб новий німецький випусковий банк, що має опиратись на золотій основі, приняв за підставу свого випуску американський долар. Англійці хотіли, щоб за підставу принято стерлінг (5 долярів), але Американці хотять їх тепер у сьому збити доляром.

БОЛДВИН ПРОТИ МЕКДАНЕЛДА.

ЛОНДОН, 21. мая. — Бувший британський премієр і провідник консерватистів Стенлі Болдвин виголосив промову, в якій різко критикував політику правительства Партії Праці. Він взивав консерватистів, щоби зломили правительство Мекданелда.

ГОДІ БОЛЬШЕВИКАМ ДІСТАТИ ГРОШІ.

ЛОНДОН, 21. мая. — Російська делєґація занепокоїлась заявою англійського правительства, що воно не дасть запоруки на російську позичку в Англії.

Росіяни кажуть, що без того годі їм буде дістати позичку в Англії. Вони приймали на себе царські довги, щоб дістати сю запоруку, але їх заявою про признанне царських довгів уже ніхто навіть не інтересується.

ЗАПОВІДАЮТЬ РЕФОРМИ.

ПАРИЖ, 21. мая. — Провідники парляментарної лівиці у Франції заявляють, що тільки обіймуть власть у свої руки, зачнуть негайно заходи у справі усунення військ з Рурщини і зменьшення податків.

РАТУЮТЬ ФРАНКА.

ПАРИЖ, 21. мая. — Наслідком непевної політичної і фінансової ситуації у Франції французький франк упав до 5½ американського цента. За почином нюйорського банкира Дж. П. Морґена, котрий обіцяв Франції позичку в сумі $100,000,000, президент Франції Мільран запросив до себе лідерів побідної лівиці, Ерріота і Пенлеве, а також теперішнього премієра Пуанкаре на нараду, як ратувати франка перед упадком. Він сказав, що треба зложити якусь заяву про фінансову рівновагу Франції.

Ерріо і Пенлеве заявили, що фінансову крізу у Франції спричинив Мільран і Пуанкаре, а для заспокоєння Морґена зазначили, що вони подбають про устаління буджету Франції.

НІМЕЦЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ СТАЮТЬ НА БОЦІ.

БЕРЛІН, 21. мая. — Німецькі націоналісти плянували створенне нового міністерського кабінету при підмозі клерикалів або народовців і висунули особу бувшого адмірала фон Тірпіца яко свого кандидата на канцлера. Одначе другі партії відкинули сю кандидатуру і через те націоналісти рішили покищо не брати участи в складенню правительства, а держатись осторонь.

Кажуть, що покищо премієром останеться і надалі теперішній канцлер др. Вільгельм Маркс.

ПРОТИ-ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ.

ВІДЕНЬ, 21. мая. — Проти-жидівські погроми в Трансильванії (тепер під Румунією) тривають далі. Румунські фашісти нападають на Жидів у зелізницях, на улицях, а навіть в синагогах. Досі там ранено понад 200 Жидів, з яких кількох вже померло.

Про такісамі погроми сповіщають теж із Загребу, столиці Хорватії (тепер при Югославії).

ПОВСТАННЄ В АЛЬБАНІЇ.

БІЛГОРОД, столиця Сербії (Югославії), 21. мая. — В Албанії вибухло повстанне проти теперішнього правительства. Повстанці заняли вже город Скутарі й інші міста.

ХОТЯТЬ ТРОЦЬКОГО НАГНАТИ.

РИҐА, столиця Латвії, 20. мая. — З Москви повідомляють, що комуністичні лідери хотять усунути Леона Троцького зі становища комісаря війни, а на його місце покликати Фелікса Дзержинського (Поляка), теперішнього голову Чеки.

ВОДА ПІД ПУСТИНЕЮ САГАРОЮ.

ПАРИЖ, 19. мая. — Французькі інжиніри, котрі вертіли за водою на пустині Сагарі, в Африці, найшли великі засоби води в глибині на 200 до 300 стіп. В сій воді є теж живі рибки. Се вельми зачудувало відкривців і вони здогадують, що се мусить бути велике засипане озеро.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сиґі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	[illegible]
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	[illegible]	На три місяці	[illegible]2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Польсько-румунська змова проти українського народу.

Зі Львова повідомляють під датою 4-ого с. м.:

Підчас побуту румунської королівської пари в Парижі прийшло до заключення французько-польсько-румунського військового договору.

Головні точки того договору такі:

1. — Франція ґарантує Румунії теперішні границі, включно з Бесарабією.

2. — На випадок повстання в Бесарабії Польща піде з допомогою Румунії.

3. — На випадок повстання в Галичині Румунія піде на поміч Польщі.

4. — На випадок порозуміння між Францією і Росією буде Франція домагатись від неї згоди на признанне теперішніх границь Румунії, включно з Бесарабією, а також згоди на утворенне між Румунією і Росією 50 км. невтральної полоси і звороту золотого скарбу.

• • •

Та події перечеркнули не такі умови і не таких держав, то певна річ, що перечеркнуть скоро і ту „взаїмну асекурацію" двох полатаних торб дідівських — Польщі і Румунії.

Конґрес поневолених народів.

Польська телеґрафічна аґенція подає таку інформацію:

„Небавом відбудеться у Відні конґрес під назвою „Конґрес поневолених народів". Вже тепер розпочалася з того приводу пристрасна кампанія, звернена головним чином проти Польщі. Париська ґазета Ль' Ер Нувель (Нова Доба) в одному з останніх випусків поміщує статтю під заголовком: „БІЛИЙ ТЕРОР У ПОЛЬЩІ", в якій закидує Польщі цілий ряд варварств. Орґанізатори конґресу оперують цілим рядом визначних у літературі і науці імен, як Ерріо, Оляр, Р. Ролян і інші, які мають фірмувати відозви, що закидують Польщі яркі злочини і варварства, як переслідування преси, поліційні репресії, огидне поведенне з 3,000 політичних вязнів, „запроторених у льохах без світла, повітря і поживи". Сі відозви підносять теж, що вязнів бють і тортурують. Між іншими яко один з доказів приводиться смерть Ольги Бесарабової. Протипольська кампанія продовжується, а про проти-акцію з польського боку дотепер не чути, хоч сі напади на Польщу відемно впливають на її авторитет і фінансову ситуацію заграницею".

Слід додати, що „Конґрес поневолених народів" не відбудеться у Відні наслідком спротиву і погроз Югославії, Чехії і натурально — Польщі, на адресу Австрії. Тому головний ініціятор конґресу, Степан Радіч (провідник Хорватів), робить заходи, щоб сей конґрес відбувся у Данціґу.

Коли Польща зачинає боятись того конґресу, то видно, що він дійсно може бути корисний для поневолених народів, а між ними для Українців. Тому Українцям слід би на нього звернути пильну увагу.

НОВА ПОВІНЬ ЛЯЦЬКИХ АРЕШТІВ НА ВОЛИНІ

Львівська українська часопись Новий Час у виданню з 4-ого с. м. повідомляє:

Арешти на Волині переводяться дальше. До того часу арештовано понад 200 Українців. Найчисленнійші арештовання відбулись у Ковлі, Здолбунові, Здолбиці, Рівнім і Сарнах. Арештований був також редактор „Громади" Нивинський, але по переслуханню його випущено. „Наш Шлях" орган української соціялдемократії закрито. По цілій Волині переводяться труси, головно між нелянами.

Та Поляки не розуміють сеї правди, що хто сіє вітер, збирає бурю. А буря іде.

БОРОТЬБА ЗА ЦЕРКВУ

Дня 17. квітня о год. 4 до зачиненої церкви в селі Спас, Холмщина, наблизилась купка людий около десяти на чолі з Антоном Бохінським (відомий нищеннем церкви і зломаннем печатки на церковних дверях). З другого боку наближався ксьондз з урядовцем. Наші люди, пригадуючи собі слова Бохінського 16. квітня: „Ютро бендземи свенціць вашон церков" зібрались цілою громадою і перегородили дорогу „відділови" Бохінського. Хоробрі хрестоносці, побачивши, що „пахне не добже" повтікали „до лясу". Се вже не перша на холмсько-волинському ґрунті справа роблення таких експериментів перехрещування церков „явфінним порядком".

Як бачимо, Холмщаки й Волинці навчені досвідом, відповідають на такі спроби досить енерґійно.

РЕЗОЛЮЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТРУДОВОЇ ПАРТІЇ В ГАЛИЧИНІ.

1) Народний Зїзд заявляє, що Українська Народня Трудова Партія непохитно обстоює право Українського Народу до самостійного незалежного державного життя на всіх етноґрафічних українських землях у обєднаній Соборній Українській Державі.

2) Народний Зїзд висказує найглибшу пошану і честь всім тим Синам України, що в обороні того права віддали з оружжям в руках своє життя, або здоровля на полю бою й томилися та ще сегодня томляться у ворожих тюрмах.

3) Народній Зїзд уважає всі міжнародні акти і трактати, які нарушують право Українського Народу до самостійного, незалежного державного життя на всіх українських землях актами насильства, виданими проти волі українського народу і заявляє, що актів тих Український Народ не признає і ніколи не признасть леґальними.

4) Для безоглядного закріплення цего безперервного становища УНТП. Народний Зїзд затверджує ухвалу Тіснійшого Народнього Комітету з дня 10. квітня 1923 слідуючого змісту:

а) УНТП стоїть непохитно і без ніяких застережень на становищі державности і соборности Українського Народу, а обстоюючи в цілости права Суверена Українського Народу на усіх його етноґрафічних землях, Народний Зїзд УНТП постановляє винесену через Народний Зїзд дня 21. мая 1923 четверту тактичну так зв. автономічну резолюцію анулювати, а враз анулювати і зчеркнути уступ про територіяльну автономію, поміщений в друкованих точках програми УНТП.

б) УНТП заявляється за конечністю дальшого істнування національного політичного Представництва Українського Народу за кордоном, яке в тісному звязкові з краєм і як його еманація заступалаби Український Народ по цей бік рижської лінії перед закордонними політичними чинниками і вела пропаґанду для обзнакомлення закордону із нашим теперішним положенням і стремлінням на будуче.

Народний Зїзд доручає введення цього Представництва негайно в життя, а одночасно доручає Т. Н. К. УНТП увійти в переговори із другими українськими партіями і парляментарною репрезентацією Волинщини, Підляша, Холмщини в цїли дефінітивного назначення цього представництва.

5) Числячися із обставинами сучасного положення Українського Народу, Народний Зїзд УНТП вважає конечним утворити і удержати для українських земель по цей бік рижської лінії політичного центра у виді „Верховної Ради" для одноцільного, зорґанізованого і доцільного керування оборонної державно-творчої й визвольної акції Українського Народу на наших землях в найтіснійшому обєднанню всіх українських державницьких партій й угруповань. Народний Зїзд доручає управі УНТП негайно підняти кроки до створення й уведення в життя цего центра.

6) Народний Зїзд з вдоволенням констатує великі поступи Українського Народу Наддніпрянщини в напрямі розбудови свого національно-державного життя й висловлює тверду віру в рішаючу волю Золотоверхого Києва відносно долі пошматованих кордонами українських земель.

7) Народний Зїзд пятнує невнаний історії безпощадно в варварський екстермінаційний спосіб походу польської влади на фізичне прямо винищення Українського Народу.

Супроти того Народний Зїзд вважає, що Український Нарід має повне право вжити всіх засобів для оборони потоптаних його найприроднійших прав до життя й буття.

Сконфіскувані резолюції укр. нар. труд. пар. в спр. шкільній.

1) Народний Зїзд стверджує, що польська шкільна влада повела у шкільнім році 1923-24 нагальний наступ на все українське приватне, утримуване виключно жертвами самого українськ. громадянства, шкільництво, слідуючими методами:

а) проволікає в безконечність полаґоду зголошень на основання нових українських приватних шкіл.

б) відмовляє без, законних причин дозволу на відкриття українських приватних шкіл навіть в тих громадах, де нема жадної школи.

в) закриває істнуючі ще з австрійських часів і засновані датками українського громадянства в рр. 1919—1922 українські приватні школи.

г) наказано завести у всіх українських приватних школах в зовнішнім і внутрішнім урядованню на місце української польську мову.

ґ) увела в українських приватних школах науку польської мови, історії, ґеоґрафіч і педаґоґії в польській мові в додатку з наказом уділювання названих предметів учительськими силами польської народности: розп. їьв. шк. Кураторії з 30. мая 1923 р. і 2. марта, 21. марта 1924 р.

д) заборонила вживати у всіх українських приватних школах всенародньої назви „український" а впровадила назву „руський" (розп. шк. льв. Кураторії 29. жовтня 1923.).

е) заборонила користуватися досі вживаними в приватних українських школах шкільними підручниками і середниками до наглядного навчання, опрацьованими українським учительством.

є) усуває без заподання законної причини з укр. приватних шкіл в повні кваліфіковані українські учительські сили, які від ряду літ в цих заведеннях працюють, а новим учительським силам відмовляє дозволу навчання (розп. льв. шк. Кураторії, 4. марта 1924.).

ж) увела при вступнім іспиті до 1-ої кляси українських середних шкіл іспит з польської мови з такими самими вимогами як з української (розп. шк. Уур. 10. 1. 1924.).

з) увела в українських середних школах польську мову як обовязковий предмет в обсягу науки, рівнім українській викладовій мові, а при іспиті зрілости упосліджено права української мови в користь польської (роз. шк. льв. Кураторії).

2) Народній Зїзд стверджує, що польська шкільна влада ввела в шкільнім році 1923-24 до всіх публичних українських шкіл польську мову як викладову — подавану переважно польськими учительськими силами — для більшої скількости предметів, як: польська мова, історія, ґеоґрафія (з поминенням історії і ґеоґрафії України), людознавство, педаґоґія і спів а також польську мову у внутрішнім і зовнішнім урядованню. Самовільними незаконними розпорядками з 30. жовтня 1923, 2. марта і 21. марта 1924 перемінила львівська шкільна Кураторія українські публичні школи на утраквістичні, а в дуже многих випадках на основі ухвал названих громадських установ і самовільного поступовання польського учительства, на польські.

Названі в горі методи нищення українського приватного **шкільництва** приноровила польська шкільна влада в цілій повноті до українських публичних шкіл усіх родів.

Масовим пересуванням та перенощенням в шк. р. 1923-24 українського учительства в подвіти корінної Польщі, недопусканнем до служби українських кандидатів учительського звання довела шкільна влада до цего, що українську дітвору в чисто українських місцевостях в утраквістичній або польській школі вчить лише польське учительство, не володіючи українською мовою виховує українську шкільну молодіж.

Тому, що надзір над школами в краєвих, повітових і місцевих школах находиться виключно в руках осіб польської народности — українському населенню відібрано змогу заступати там свої інтереси — усі українські публичні школи прибрали характер **польських** шкіл.

3) Народний Зїзд закладає рішучий протест проти всіх явних і тайних розпорядків шкільної влади, а передовсім проти самовільних неопертих на законі розпорядків льв. шк. Кураторії з дня 29. і 30. жовтня 1923, 2. і 21. марта 1924 р. а також 10. січня 1924, якими знищено майже зовсім українське публичне й приватне шкільництво.

4) Народний Зїзд взиває ціле українське громадянство щоби воно не задовольнювалося тільки складанням заяв, протестів і покликуванням культурного світу на свідка безправних актів польської шкільної влади, але щоби зробило шкільну справу предметом як найбільшої дбайливої своєї опіки. Рішучою поставою, енерґійними оборонними виступами мусить воно приневолити польську владу безумовно довести українське державне шкільництво до стану, який відповідавби заселюваній ним теріторії, числови населення, і його культурним потребам, а на полі приватного шкільництва до безумовної пошани його змагань і напрямі творення рідньої школи від найнизшої до найвисшої.

Народний Зїзд переконаний, що українське громадянство однодушним виступом відіпре всі ворожі затії польської влади, і доложить всіх зусиль, щоби проти всіх заряджень влади без огляду на всі перешкоди і переслідування будувати з повним пожертвованнем свою рідну школу.

5) Резолюції в університетській справі:

а) Народний Зїзд уважає необхідним дальше істнування українських Високих шкіл у Львові і взиває українське Громадянство, щоби всіми засобами моральними і матеріяльними уможливило цим школам нормальну працю.

б) Народний Зїзд стверджує, що польський уряд потоптав великими жертвами добуті права Українців на львівськім університеті, не розвязав пекучої справи створення державних українських Високих шкіл і всіми можливими способами не допускав до розвитку українського приватного Високого шкільництва. Народний Зїзд осуджує ці прояви польської екстермінаційної політики і взиває українське громадянство до рішучої боротьби за наші найвисші культурні права.

6) Народний Зїзд констатує, що польська влада не дала ще дозволу на істнування української приватної школи, а на Волині Поділлю цвітучі за-української влади багато вивінувані (1917-19) численні українські школи, перемінила польська влада на польські, оставші українські довела до повного занепаду.

Народний Зїзд взиває все українське громадянство, що опинилося під польською займанщиною, зединитися до спільної боротьби за добуття і вдержання українських публичних і приватних шкіл.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Большевики настрашилися протесту культурного світа проти засудження на смерть українських вчених людий і лишень чотирох в них засудили на шкорб, та і тих відтак звільнили? Чи Ви знаєте, що богато людий охотно платить більше за Пелмир Журенькі цигаретки як за инші по причині їх знаменитого смаку 100% турецького тютюну?

НОВА УПРАВА ТРУДОВОЇ ПАРТІЇ В ГАЛИЧИНІ.

Конституююче засіданне вибраного 20. м. м. Народнього Комітету відбулось 1. травня (мая) с. р. Засіданне в цілости присвячено виборови президії, секретаріяту й екзекутиви.

На голову Народнього Комітету спершу висунено дра Филипа Евина, який фіґурував яко голова тзв. незалежної ґрупи Української Нароньдої Трудової Партії. Одначе др. Ф. Евин рішучо відмовився кандидувати на голову. Піднесено ще і інші кандидатури, які "одначе не вдержались. Вкінці справу розвязано в сей спосіб, що головою вибрано неприсутного на засіданню **дра Володимира Загайкевича** з Перемишля а заступниками голови: дра Степана Біляка, о. прал. Леонтія Куницького і п. Гриня Тершаківця. Ґенеральним секретарем вибрано п. Аркадія Малецького. В склад секретаріяту увійшли: Микола Бабин, др. Ф. Евин, др. Макс Левицький, др. Олександер Марітчак, др. Осип Пеленський і Олекса Черкавський. Крім того вибрано ще 6-ох членів до екзекутиви.

ПОХОРОН БЛ. П. МИХАЙЛА СМАКУЛИ.

Похорон бл. п. Михайла Смакули, довголітнього складача „Свободи" і члена У. Н. Союза, відбувся в Джерзи Сиґі, Н. Дж., у второк передполуднем. Похоронний обряд під проводом місцевого священика о. Льва Ваня зачався в домі жалоби при Сівю евеню, а відтак похоронний похід перейшов на недалекий звинтар, Ню Йорк Бей Семетері. Там по відправі попращав Покійного востанне фінансовий секретар У. Н. Союза д. Роман Слободян. По відспіванню хором Вічная Память і Со святими у покой учасники похоронного обряду кинули грудки землі на домовину Покійного і розійшлися домів у жалю за невіджалуваним українським громадянином.

В похороні кромі родини Покійного взяв участь цілий редакційний, адміністраційний і друкарський персонал „Свободи", урядники У. Н. Союза, місцеві члени У. Н. Союза і приятелі та знакомі Покійного. Приїхали й товариші праці Покійного з Филаделфії, Па.

Могила була вкрита вінцями квітів.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Н. С., Філаделфія, Па.: Розумний чоловік не повірить, аж змірить. Ми змірили, що большевики вигубили 10 мілїонів нашого народу і на це маємо їх власну статистику як свідоцтво. Крім того ми змірили, що большевики віддають Жидам українські порти над Чорним морем і найбогатший пояс української землі. Хто-ж помимо того лізе в їх компанію, той або недотепа без ніякого розуму, або хрунь, який любить лизати руки у катів, що мордують його власний нарід.

Натомісць на усі сплетні з Йозефова покищо нема ніяких певних доказів.

Наконець відповімо приповідкою: Вільному воля, спасеному рай, а дурному вічная память!

„МАЛОПОЛЬСКА".

Сей безглуздий термін на означення Галичини, якого вживає ціла польська преса, не виключаючи й сіоністичної „Хвілі" та урядові установи польської держави, діждався вкінці влучної оцінки з боку визначного польського ученого. Останній зшиток журналу „Єнзик Польскі", субвенціонованого польським міністерством освіти і краківською академією наук, приносить статтю К. Ніча, професора краківського університету і члена крак. академії наук, п. заг. „О назви дзісейших ченсьці Польскі". Автор різко виступає проти самовільного накидування цілим областям назв, які не мають за собою ніякого оправдання, ані традиції. В уступі, який займається назвою „Малопольща", каже дослівно ось що: „Все инше перевисшає уживання назви „Малопольска", в значінню Галичини. Знаємо, що її зродила охота затерти спомини поділів через усунення накиненої назви, одначе приходиться ствердити, що вислід є радше противний. Ся безкритично, сліпо, в першім розгоні переведена зміна спричинила вже чимало зла, а саме страшний заколот в поняттях про історично-етноґрафічні дільниці Польщі. Дійшло до того, що нині, коли хочемо говорити про справжню Малопольщу, тоб-то про давні Краківське, Судомирське та Люблинське воєвідства — а говорити про неї приходиться нераз при історії, етноґрафії, людовій мові, навіть при культуральних діялектах — треба се виразно зазначувати. Справді і сміятися і плакати хочеться, коли людина з Коломиї або хоч би й зі Львова зове себе Малополянином, але не вважає за Малополян населення з Кельц або Сосновця. Зясуймо собі, що: 1) ледви третина бувшої Галичини є Малопольщею, бо вже Ряшів лежав поза сею, в Руськім воєвідстві, 2) більша частина Малопольщі, а саме північ Краківського воєвідства з Ченстоховою, переважна часть Судомирського аж поза Радом і ціле Люблинське остали поза Галичиною — а тоді усвідомимо собі в цілій наготі безглуздя утотожнювання сих двох назв. Се було би безглузде навіть тоді, коли би давні межі Малопольщі мали виключно лише історичну вартість. Але так не є: лишаючи на боці ріжні природні звязки цих земель, цілий норов, ціла мова півдня бувшого Королівства є до нині визначно малопольські, та що за цим йде, малопольською є також мова тих літературних мистців, котрі як Диґасінські чи Жеромскі затримали стислий звязок зі землею".

Але промовляти до „малопольської" преси арґументами науки та розуму — се кидати горохом об стіну.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КАЛЄНДАРІ НА ВИЧЕРПАННЮ КАЛЄНДАРІ НА ВИЧЕРПАННЮ

СПІШІТЬ З ЗАМОВЛЕННЯМИ

КАЛЄНДАР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДН. СОЮЗА на 1924 рік

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ ЛИШЕ .... 50 ЦЕНТІВ

БУЗЬОК

Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці, котрий містить в собі 90 дуже цікавих образків, 36 дотепних віршів, 45 цікавих приповідок і 150 довгих і коротких гарних та цікавих оповідань. Тому, кождий хто хоче розірвати собі тугу та розвеселитись, хай зараз собі його замовить.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Повідомляємо своїх покупців, що маємо на складі лише повисше оголошені Календарі; всякі другі Календарі вже розпродані.

Заходом Української Громади із гір міста

відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 24-го МАЯ 1924

у WHITE EAGLE HALL. 335 Newark Avenue. Jersey City, N. J.

ДВА ПРЕДСТАВЛЕННЯ А ТО:

„ДЯДЬКО ТАРАС"

діточий сценічний образець із життя Шевченка на одну дію, В. П. Полянского.

і „СВІДКИ"

сценічний жарт на одну дію М. Курпеби.

Перше представлення „ДЯДЬКО ТАРАС", є поважного настрою. Цікаве й займаюче є воно тим, що відограють його діти-школярі в віці від 6 до 11 літні. Тут Шановне Громадянство буде мати нагоду завважати, що до гри на сцені надаються не лиш дорослі особи, але й діти потрафлять втяти не аби яку штуку.

Друге — комедія „СВІДКИ" яку відограють найдобірніші аматори „Драматичного Кружка" із гір міста, є переплітана від початку до кінця недосяжним гумором підчас якої публика хотячи-нехотячи мусить засміятись 103 рази.

Там почуете, як Гаврило Твердолобич, „мачальник" громади Хрунівець, домагався „світлого суду" моцного покарання академика Остапа Штрайковського за образу його „гонору", бо ніби-то панич Остап мав його назвати на вічу хрунем та злодійом. Ну а яких свідків він поставить та як будуть вони „документно" свідчити, то вже можете догадатись...

Крім цего буде ще монольог про бабу з якою мужик мав богато клопоту. Будуть також продукції хору мішаного та діточого. Словом: буде це Вечір Сміху і патріотичного настрою.

Позаяк всі ті продукції будуть виконані силами із гір міста на яких Шановне Громадянство дотепер еще ніколи незавелось, тому зайшним є богато захвалювати, бо добре само за себе говорить.

ВСТУПНІ ТІКЕТИ: першоряд. $1.00, другоряд. 75 ц. а галерія 50 ц.

Для школярів парохії св. Йоана Хрестителя, вступ безплатний.

Початок о годині 7.30 вечером. КОМІТЕТ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! — ЧУЙНО УКРАЇНСЬКА МОЛОДІЖЕ!
З ОГЛЯДУ НА СЕ, ЩО МІСЯЦЬ МАЙ ДОСИТЬ ХОЛОДНИЙ
СІЧ ІМ. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В НЮ ЙОРКУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАЯ (MAY) 1924 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

ще одні і то послідні в тім сезоні

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ І БАЛЬ

Получені з малою (зате дуже цікавою) комедією.

Початок о годині 7.30 вечером. ВСТУП: лише 50 центів.

До участи в тім вечері повнім сміху і гумору, запрошуемо весь український загал, бо це буде в дійсности одинока нагода весело забавитись і потанцювати. Приходіть всі, хто жие і хоче забавитись! До побачення на забаві! 19,21

Січ Ім. Б. Хмельницького.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

ПЕРШИЙ В СЕЗОНІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАЯ (MAY) 1924 Р.

— устроює —

БРАЦТВО СВ. ВОЛОДИМИРА, ВІД. 130 У. Н. С. В НЮ ЙОРКУ
в Shultzen Park, Glendale-Jamaica, L. I. N. Y.

Початок о год. 10. рано до пізної ночи — Вступ 50 центів.

Парк в котрім відбудесь даний „Пікнік" не тільки в добрім положенню, гарнім та здоровім краевиді, але так відповідний до забави, що як для Українців найвідповіднійший зі всіх парків котрі до сеї пори Українці уживали. Вправді парк сей не знаний еще для нашої суспільности але хто приїде то переконаесь. Повітре так здорове, що бажалобся бавити ніч і день. Хто отже бажае весело забавитись, відсвіжитись здоровим воздухом і всякого рода напитками, хай купуе „тікет". — Віримо, що суспільність наша бажаюча забавитись, знайде в нас повну веселість. 19-20

Просимо о численну участь. Комітет.

Direction to the Park: From Delency Essex St. take Subway Myrtle Ave. Metropolitan Line and get off at Wyckoff Ave. then take Richmond Hill car to Martin Ave. Shultzen Park to the left side Also same Line from City Hall.

ДАРОМ! ВИШЛЕМО НА 30-ДНЕВНУ ПРОБУ!
26 КАВАЛКІВ СТОЛОВОГО СРІБЛА І ЦУКОРНИЦЮ
WM. A. ROGERS ЛИШЕ ЗА $4.99.

ҐОСПОДИНІ УВАГА! Велика дешевість і нагода дістати славну Wm. A. Rogers добре сріблену цукорницю з приладом до держання лижочок, оздоблену артистичною різьбою з птахом на верха. Міститься в ній 2 фунти цукру. Сет столового срібла е з солідного матеріялу, добре сріблений, складаючийся з 6 ножів, 6 віделок, 6 столових ложок, 6 лижочок до гербати, 1 ніж до масла і лижка до цукру. — УВАГА: Повизший столовий сет і цукорниця продаеться усюди понад $10.00. Щоб розповсюднити наш товар, будемо продавати се все сего місяця лишень по $4.99.
ЖЕНЩИНИ: Скористайте з сеї нагоди, не маете нічого до страти, бо висилаемо на 30 днів проби. Покажіть її своїм сусідам і приятелям нехай осудять вартість. ҐАРАНТУЕМО ВДОВОЛЕННЄ АБО ЗВЕРНЕМО ГРОШІ. Не висилайте гроший вперед, витніть се оголошенне, залучіть 50 ц. на пересилку а за товар заплатите при відборі. Адресуйте:

WALTON SALES CO., Dept. 26, 2529 W. Walton St., Chicago, Ill.

ЕКСТРА! ОФЕРТА ДЛЯ ҐОСПОДИНЬ — ДАРОМ CUCKOO ГОДИННИК, ЗОЛОТА БРОШКА І СЕТ НА ВОДУ!

ПОДИВЛЯЮЧА ДЕШЕВІСТЬ. (2) Дві найновійшої моди імпортовані фіранки за $4.95 і Cuckoo Годинник. Женська позолочувана брошка з дорогим каменем і з 6 кавалків сет даром.

(4) Чотири фіранки лишень $7.95 і Cuckoo Годинник, женська золочена брошка з цінним каменем і з 6 кавалків сет даром.

СЯ НАДЗВИЧАЙНА ПРОДАЖ ЛИШЕНЬ НА ОДИН МІСЯЦЬ, позаяк в нас є лишень ограничене число товару фіранок, котрі ми предкладаемо публиці. Фіранки артистичного виробу, [illegible]. Сі фіранки обведені коронками в горі та френзлями у споді та не одна женщина спитаеся Вас, де Ви купили сі гарні фіранки. Одна пара [illegible] 50 цалів широка 9 фітів довга, з свіжого матеріялу. Ми не жадаемо гроший згори. Витніть се оголошенне і залучіть 50 ц. на пересилку а заплатите при відборі. Адресуйте:

Walton Importing Co., Dpt. 10, 2529 W. Walton St., Chicago, Ill.

ОДНА З ДРІБНИЧОК.

Маемо в Америці богато товариств, клюбів і брацтв, в яких гуртуеться український загал. Усі ці роди народніх організацій уряджують часті збори, на яких полагоджуеться ріжні справи. Для відбування всякого рода зборів є сталі форми, приняті цілим світом, і ніколи неограничувані статутами, хиба що розширувані.

Та на жаль, серед нашого загалу здебільшого немає сталих форм перепроваджування зборів, а хоч місцями є спроба держання зборів після певної форми, там знову забракне не то що тону публичного виховання але навіть зовсім домашнього!

Кілько то зборів відбуваеться без розуміння ваги й значіння ціх же зборів як через загал членів так і через саму президію?

Кілько то часу тратиться на беззмістові і недорічні „балачки"? Скільки лайок та сварні?

Я сам, будучи нераз на зборах не міг надивуватися, та що гірше не міг найти оправдання простій і так разячій некультурности, яку мені приходилося завважати...

В таких моментах, приходили мені на гадку такі питання: Яке враження віднісби тут чужинець? Чи признавби він рацію самоврядування мойого народу, коли цей нарід не є навіть в змозі перевести зборів, як слід?!

І дійсно, яка груба поведінка членів! Яка ігноранція діла у секретарів, а часто навіть предсідників!

А коли знайдеться людина, що зумілаби перевести збори, так тоді члени, а принайменьше одиниці, не дадуть ніколи довести зборів до ладу, до кінця.

І що з цього дальше? Сварки, колотнечі, а дальше киреження, розбивання організацій, одним словом — деморалізація

Причиною всього є — брак знання цього, що потрібно.

Що таке водиться серед нашого народу я, признаючись, палению — але з другої сторони й не дивуюся. Я правда підношу цю справу, але не тому, щоби переїхатися по людських спинах, ні! Я розумію й наперед відчуваю вашу відповідь „Гляди, який мудрець знайшовся! От вирвався! Не штука-то грати ролю всезнайка, коли нічим не трудився, лиш спокійно в теплі і в вигодах сидів над книжкою! Але нам цього не дано!"

Правда! Не всім однакова доля. Але сьогодня такий лад у світі, що людина, коли лиш хоче, має крихітку бажання, може добиватись і добиватись до всього, а тим більше тут в Америці.

І власне як раз о це мені й розходиться, і на це звертаю увагу, що всього можна добитися, а навіть книжкової мудрости доповненої життьовою.

Але знова всяке добування, розширювання, поглиблювання начинаеться з манісеньких дрібнесеньких дрібничок!

З ціх дрібничок, які подибуемо на кожньому кроці в нашому життю, яке й по найбільшій части складаеться з таких „дрібничок".

А коли ми не взмозі поконати дрібничок, якже можемо доконати великого діла, маючи до поборювання великі труднощі?!

І одною з того непереривного ланцюха дрібничок — є теж конечність знання й розуміння форм перепроваджування зборів і уміння поведінки на зборах.

А її так легко набути можна. Коли хто не мав нагоди бачити правдивого перепровадження зборів, — так може його дуже легко навчитися, щоби відтак легко ввести його в діло. А знаете як?

Є у нас — правда маленька — але таки достаточно богата й приступна написана — одна манюсенька книжочка! — а називаеться: „Як вести збори" і коштуе усього десять центів.

І чи-ж варта осоромлюватися, пониживатись ізза 10 центів? — Думаю, що ні!

Отже кождий громадянин повинен справити собі цю книжочку. Дістанете її в кождій книгарні!

П. Ковальчик.

УВАГА! — БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДОМ УКР. АМ. КРУЖКА
в Савт Бруклин, Н. Й.
— відограеться —
В НЕДІЛЮ, 25-го МАЯ С. Р.
в гали Церковній
при 162 N. 5th ST., BROOKLYN, N. Y.
фантастичну картину в 3-ох діях Л. Лопатинського

„ПЕРШИЙ ҐОРАЛЬНИК"

Початок представлення о 5. попол.
Вступ для дорослих 35 і 50 цнт. для дітий 15 цнт.

Просимо всіх Українців і Українок з Бруклина і околиці прийти як найчисленнійше на се рідке і дуже гарне представленне.
18-19 Комітет.

МАЄВА ЗАБАВА В НЮАРКУ!
Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76 У. Н.С., устроюе

ВЕЛИКИЙ МАЄВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 24-го МАЯ 1924 р.
в гали Кандля,
557 Market St. Newark, N. J.
Початок о годині 6. вечером.
Вступ 35 центів.

Запрошуемо всіх Українців на маеву забаву, котра відбудеся в сю суботу! Музика буде приграват краев і американські танці і буде смачна перекуска, сода і айскрім. 18-20

За добру забаву ручить Комітет.

ПОЗІР! — ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА.
Бр. св. Василія, від. 339 У. Н. С.
— устроюе

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 31-го МАЯ, 1924 Р.
в Українській Гали,
849 N. Franklin St., Philadelphia, Pa
Початок о годині 7-мій вечер.
Вступ вже з гардеробою всего 40 цнт

На сей баль запрошуемо всі Братства, Товариства та чесних Громадян На сім Бали буде приграват первородна музика де всі спільно можемо забавитись. Приходіть всі громадно, а не пожалуете. 120

За гарну забаву ручить Комітет.

PERTH AMBOY, N. J.
ВЕЛИКИЙ БАЗАР
який зачався 21. мая скінчиться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го МАЯ.
До виграваки суть дорогі і гарні річи.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ І НЕДІЛЮ 24. і 25. МАЯ С. Р.
в українській гали,
752 STATE ST., PERTH AMBOY, N. J.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.
В НЕДІЛЮ буде ВИГРАВКА на $10.00, $5.00 і $2.50 в золоті

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА.
Геатральне представлення в 5 актах

„ЙООИФ В ЄГИПТІ"

з численними хоральними співами і солями буде поставлене
в галі св. Михайловской Правосл. Церкви
на Fourth and Fairmount Ave.
В СУБОТУ, ДНЯ 24. МАЯ і
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25. МАЯ С. Р.
Початок точно о 7.30 вечером.
Ціни білетів в суботу для старших 50 цт., для дітий 10 цт. — В неділю $1.00, 75 цт. і 50 цт.
Хто прийде, не пожалуе 19-20
Комітет.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., ПОЗІР!
ТОВ-О ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ,
від. 234 У. Н. Союза
— устроюе —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 24. МАЯ Б. Р.
в гали Лютвіна, 69 So. Park St.

На цей баль запрошуемо всіх Елизабетських Українців і Українок, Тов., Бр. і Сестрицтва.

За добру забаву ручить
17,20 Уряд Тов.

ПОЗІР! — РОБІТНИКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!
Заходом Укр. Тов. „Теребовельська Поміч", відбудеться
В СУБОТУ, 24-го МАЯ, 1924 Р.
в 8-літню річницю Товариства

ВЕЛИКИЙ СВЯТОЧНИЙ БАЛЬ

в LIBERTY HALL,
263 E. Houston St., New York City
Початок о год. 7.30 вечером.
Вступ 40 ц. включаючи вор-текс

На балі буде приграват першорядна музика під управою Водиция. Рівнож товариство буде приймати нових членів без вступного. 20-21

За добру забаву ручить Комітет.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

ВОЛИНСЬКА ГАЗЕТА ПРО ГАЛИЦЬКУ ПОЛІТИКУ.

Тижневик **Громада**, який недавно зачав виходити в Луцьку, на Волині (під Польщею) пише:

Біда, кажуть всього навчить. Колись всі Українці Східної Галичини йшли рука об руку і тою своею спільною працею добились цього, що з ними почав й світ рухуватися. Всеж таки тамошні Українці не були на стільки вже вироблені й ознайомлені зі світовою брехнею, щоб не дати себе зловити на вудку. І ото великі держави Заходу так довго манили їх надією, поки це було вигідно, а потім і рішили їх справу так, як захотіли.

Нарешті Східну Галичину прилучили до Польщі. Почалось в Галичині шукання причин такого випадку. І ото дехто рішив, що винно всьому те що всі Галичане йшли разом і слухали однієї партії, що вела у всіх справах провід. Почались сварки, нарікання, обсуджування. Цілий рік сварилися і кожна партія працювала окремо. Коли по році відрахували, що за рік зробили, то показалось, що новим способом не то, що нічого не добули, але дещо ще й стратили.

Тепер витворилося в Галичині три ґрупи: **слабодухи,** що втратими віру в народ, і готові за сочевицю продати свою совість, **соціялісти,** що не вірять що в нашій справі поможуть нам пролетарі всього світу і **ті,** що вірять в силу свого народу і покращання його життя бачуть в нім самім. Про тих перших нічого й згаудвати, другим влада відібрала можливість праці, бо розвязала їх партію і закрила часописі, а греті, що представляють собою найширші верстви українського народу і творять кілька партій, переходять поступово на шлях спільної праці. Коли остаточно вони усунуть всі перешкоди на шляху до порозуміння, то можна сказати з певністю, що по році спільної праці підрахунок її вислідів буде цінніщий, ніж за минулий рік.

КРАКОВЯКИ УКРАЇНСЬКОГО ВОЯКА.

Смушевая шапка,
На ній лев золото
Незадовго з Польщі
Зробимо болото.

Український жовнір
Вояк в день і в ночи,
Козак український
Вибе Польщі очи.

Бувайже здорова
Бо я йду до войска
Як домів поверну
То вже згине Польска.

Сорок міліонів
Враз у лаву стане,
Зі шляхоцькой Польщі
Сліду не зістане.

Готовіться хлопці
Буде бій на славу
Рано возьмем Краків
На обід Варшаву.

Не уміють Ляхи
На свободі жити
Будуть вони на припоні
Як собаки вити.

Іван Стащишин.

Заходом Аматорського Кружка св. Володимира
відбудеться представлення

ПОШИЛИСЬ В ДУРНІ

В НЕДІЛЮ, 25-го МАЯ, 1924
в гали Лютвіна, Elizabethport, N. J.
South Park & Front St.
Початок о 7-ій годині вечером.

Се представленне буде гране перший раз в Елизабет, Н. Дж., і певно хто прийде не пожалуе бо гарно забавиться і насміеться до волі. 20-21

Всіх чесних громадян в Елизабет й Околиці щиро запрашае Комітет.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляе всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні і місячні збори відбудуться в суботу, дня 24. мая б. р. в Нар. Домі під ч. 217-19 В. 6ти улиці в Ню Йорку. Обовязком кождого члена явитись на тих зборах і вирівнати всі свої залеглости. Єсть важні справи до полагодження. — О. Пресула, пред. М. Бодай, секр.

РОДИМЦІ!

Пятнайцять літ тому взад я почав курити ГЕЛМАР і курю їх до нинішнього дня. Я переконався що се суть ті самі приємні солодкі цигаретки днесь, що тому пятнайцять літ.

Подивляюча арома і ніжність 100% чисто турецького тютюну спонукали мене вибрати ГЕЛМАР як мої улюблені цигаретки.

HELMARS

СУТЬ АБСОЛЮТНО ЧИСТІ.

ГЕЛМАРС пакуються в картонові пачки щоби не ломилися.

Anargyros — Витворці найлучшого сорта турецьких та египетських цигареток у світі

BOXES of 10 or 20

НОВІСТЬ! — ДЖЕРЗИ СІТИ І ОКОЛИЦЯ — НОВІСТЬ!

Перший раз в цій місцевости поставиться Укр. Роб. Театр. Трупою з Ню Йорку чудову драму в 4-ох діях В. Сиротенка під н.:

ТЕРНОВИЙ ВІНОК
або ЖЕРТВИ ЦАРИЗМУ

В СУБОТУ, 24-го МАЯ, 1924 Р.
в гали під ч. 387 Grand St., Jersey City
Початок точно о 8-мій вечер.
Вступ 50 ц.

Родимці, сама штука своїм займаючим змістом, як також сили які беруть участь в цій драмі, кождого глядача задовольнять. 20-21
Комітет.

ПОЗІР! ПОЗІР!
В НЕДІЛЮ, 25-го МАЯ 1924
відбудеться по раз перший

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в память славного укр. композитора
О. Нижанковського

Тому, що концерт устроюють злучені Орхестри іменно: Т-ва „Запорожська Січ від. У. Р. Союза і Бр. св. О. Николая, від. У. Н. Союза, щоби ушанувти память О. Нижанковського, котрий поляг з руки ката-Ляха, проситься Українців і Українок з Пасейку, Кліфтону, Гарфілю, Атенії і Петерзону Н. Дж., о як найчисленнійшу участь. Пораз перший почуете дві найславнійших укр. дутих Орхестри під батутою проф. М. МАІК.

Концерт буде сполучений з музикою, декламацією, співами і відчитом. Хай не буде одного Українця чи Українки котріб не взяли участи в цім святі.

Концерт розпічнеться о 6. год. веч.
на салі Української Школи
212 President St. Passaic, N. J.
Вступ 50 центів.
19-20 Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НЕСПОДІВАНУ РАДІСТЬ.

Викликуе календар Бузьок у своїх властителів коли вони побачать, що кожда сторона в календарі і майже кождий жарт мае свої окремі ілюстрації. Властителем Бузька можете стати за 75 центів в книгарни „СВОБОДИ".

ДО ЕВРОПИ СЕГО ЛІТА

Ви можете поїхати до Европи і вернутися протягом шість місяців без всякої обави, щоб Вас не пустили назад до Злучених Держав. Ви дістанете посвідчення від Лінії Злучених Держав запевняюче Вас про се. Поспитайтеся свого агента про сю нагоду. Трета кляса Лінії Злучених Держав НЕ е стиредж. Повні воздуху, довільні каюти на 2, 4 і 6 осіб. Чисте білля і вигідні спальня. Добре готовлений харч і поволі. Велика променада. Концерти що дня. Познакомтеся про американські кораблі перше. За цінами, відіздами і другими інформаціями голоситься до

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York
або місцеві агенти
Завідуючі управителі
United States Shipping Board

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?

Що де бузьок в хаті, там щасте? Чи ви знаете, що вийшов перший гумористичний календар Бузьок? Він буде Вас веселити цілий рік і більше за 75 центів. Замовлення посилайте до книгарні „СВОБОДИ".

У. Н. СОЮЗ — НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ. ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО?

ФАРМИ!

ФАРМА В НЮ ДЖЕЗИ.
Фарма 149 акрів, 15 акр. жита, 15 пшениці, 17 вівса, 20 кукурузи, 20 ліса, решта сіно і пасовиско, 18 тон тогорічної кукурузи, дім на 9 кімнат, 7 инших будинків, 13 коров, бик, 2 ялівки, 300 курий, 500 курчат, молотілька, 3 коні, трактор, фармерська машинерія, автомобіль, 50 миль від Ню Йорку. Ціна $12.500, вплати $5.500.
Фарма 70 акрів, 10 акрів ліса, сад, дім на 7 кімнат і 5 инших будинків, корови, 2 коні, стадо курий, 10 акрів вівса, 12 кукурузи. Ціна $5000, вплати $2000. **A. MIKRUT, 103½ St. Mark's Pl., E. 8th St., New York City.**

ЗАКЛАДАЄТЬСЯ
УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ
В НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.
в дуже гарній околиці, близько 78 великих фабрик, стріт-кара, штори, школа і т. д.
Компанія будує доми 4-5-6 румові на ордер.
Тепер найвідповіднійша пора вибрати собі найлінші льоти під будову, тому не відкладайте, лише приходіть або пишіть до:
ПЕТРО ГРИГОРАК, Room 230, 5 Beekman St., New York, N. Y.

ДОБРІ УРОЖАЙНІ ФАРМИ на продаж в стейті Ню Джерзи. Маю кілька фарм до вибору від 3 акрів до 300, з добрими будинками та зі всіма знарядами. Сі фарми можете купити від самих властителів. Фарми лишень три милі від міста а школа на фармах. Коли хочете купити фарму і то добру, голосіться або пишіть на сю адресу: **PETER BREZNAK, Box 29. Millestone, N. J.** 16-21

НА ПРОДАЖ лоти по приступним цінам. 5 ц. їзди з Ню Йорку, можна бачити їх в кождий час. Також доми в Ню Йорку і коло Ню Йорку.
Дім на 3 евні, 2 склепи, рент $1477 в рік. Ціна $12.500, готівкою $2000, перший моргеч $7000 на 5 процент.
Мурований дім в Ню Йорку, електрика і білі синки, рент $1320 в рік. Ціна $8700, готівкою $2500. 120
M. PISARKO,
118 E. 7th St. New York City

МАЛА ФАРМА
10,000 квадр. стіп
Близько Ню Йорку.
$450. — $50 завдатку а $5.00 місячно. 5 минут ходу до великого міста. Близко 50 фабрик, склепи і церков. Висока, суха і рівна земля. **Mr. SOBKOW** Builder, Room 910, **63 Park Row, New York City.**

ПРОДАЄТЬСЯ фарма в гарній місцевости в Ню Джерзи недалеко від Ню Йорку, 73 акрів, 13 акрів ліса, решта орна земля, 25 акрів озимих посівів, дім на 8 кімнат, велика стодола і другі забудowання, 4 корови, 2 коні, 150 курий, безроги, гуси, всі вози і машинерія потрібна на фармі, пів милі до місточка і стації, школа при фармі. Ціна $4000, готівкою $1800. 20-25
P. OWDY,
194 Ave. A. близко 12 ул. **New York**

ФАРМА віддалена пів милі від міста на цементованій дорозі, висша школа недалеко фарми, 90 акрів, 50 орної землі, решта пасовиско і будівничий ліс, річка, сад, новий дім на 8 кімнат, парове огріванне, електрика, водопроводи, велика стодола і богато инших будинків, 14 коров, 2 коні, 200 курий, гуси, качки і вся потрібна машинерія, вся фарма засіяна. Дохід за молоко $400 в місяць. Ціна $8000, готівкою $4000. 20-25
S. POKUTNY,
116 E. 7th St., New York City

НА ПРОДАЖ дім на 10 фамілій, по 5 кімнат на фамілію, електрика і білі синки, рент $3430. Ціна $21.500. готівкою $5000. Властитель **JACOB WASYLISZIN, 308 East 126th St., New York City.** 20-22,24

НА ПРОДАЖ
ДІМ на 3 фамілії. по 5 кімнат і ванна, горяча вода в Бронкс. Ціна $9500, готівкою $2900.
ДІМ на 18 фамілій з двома склепами в бизнесовій дільниці, рент $3000 Ціна $23,000, готівкою $7800.
ДІМ на 20 фамілій по 3 кімнати на фамілію, рент $2800. Ціна $17,500, готівкою $5000. 20-26
GAWLINSKY & COMPANY
426 E. 16th St. New York City

ПРОДАЄТЬСЯ ДІМ в Long Island на 5 кімнат з ⅝ акра землі при дорозі досить овочевих дерев і квіття. Ціна за все $1500. Голоситися до **K. KANVETZ, 41 E. 7th St., New York City** або **Manorville, L. I. N. Y.** 20

НА ПРОДАЖ 3-фамілійний дім в добрій околици по умиркований ціні. Українець має першенство до купна. Голоситься особисто або листовно на адресу: **505 NEW JERSEY AVENUE, Brooklyn, N. Y.** 20-24

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНИЧНИХ НЕДУГ
МУЩИН І ЖЕНЩИН
… легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, … ревматизм, … нервові і хрящеві недуги.
Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. і Irving Place
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. АНДРЕЙ БОРАК
ХИРОПРАКТОР
210 EAST 17th St., NEW YORK, N. Y.
Понеділок, середа, пятниця від 10 рано до 12 вечер.
Вівторок, четвер, субота від 2 до 8.
… від 10. до 1.
Пишіть по фахове число „Хиропрактика".

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ.

Повість з галицького життя.
(Продовжение).

(10)

— Тепер мені нічого до двора вертати, бо мене воконом вбє... Трое коний пропало.

— Та ти казав либонь, що йно пара.

— Було троє, бо третим конем я мав вертати візком до дому.

— От дурень! хиба неможна було верхом вертати

— Ба коли воконом казав привезти від тамошного екънома якісь „азонки" чи якусь холеру.

— Ну, то на такий спосіб, то воконом винен не ти, то най він перед графйом відповідає. Дурний! на! випий ще порцію, та не плач, панські коні найдуться! знаєш: панське та жидівське не пропаде.

— Найдуться справді? крикнув радісно порубок, начеб вже мав їх в руках.

— Та хиба ти думаєш, що коний вовк поїв? Не бійсь, як наша шандамерія зачне шукати то під землею знайде. Ти вернеш до дому, скажеш вокономови, а він панови, пан пішле письмо до шандарів, робота піде як запалив. У нас все так. Деж так можна, щоби серед дороги коні крали, та ще до того панські. А як не знайдуть тих, то пан гробя виховає собі рдугі. Не журись! Пан грабя пішки не буде ходити.

Парубок зміркував, що з його шуткують.

— Добре вам жартувати, а мені пан грабя того не подарує і скаже двадцять пять канчуків вчиситити...

— То за що?

— А що я коний не припильнував, лишив їх самих, і пішов до коршми грітися.

— А ти направду був би такий дурний признаватися до цього?

Парубок видивився на Панька.

— Слухай, я тебе навчу, як маєш говорити. Ти за коршму не кажи нічого, а говори, що було дуже тьмаво, що ти їхав поволи, що тебе в тім терневім ліску задержали якісь люде скинули з візка в болото, а коні займили, а щоб тобі повірили, то ти перед самим селом покачайся в болоті, замажи собі лице, батіг кинь геть, скажи, що ти його загубив. Легче тобі буде опісля випрати одежу і вмитися, чи дістати двайцять пять. Парубкови така наука подобалась. Від разу перестав плакати.

— А бігме, що так буде добре.

— А бачиш? Варто то за панськими кіньми плакати? Дідько пана, не візьме, хочби йому всі коні забрали. На! випий ще горівки!

— Ой правда, у пана коний досить...

— Що двайцять! шістьдесять самих форнальських, а шість цуґових, а під верх для старого пана, для паничів, для пані.

— Але пан коний пильнує і на нічліг не посилає...

— Та де! Держить в стайні.

— А стайня розуміється добре замкнена і певно є пси.

— Стайня не замикається, бо є пси, а в стайні стоять два форналі на переміну.

— А другі форналі де?

— Вони сплять далеко від стайні в форнальській хаті.

— А то ваш пан добре пильнує, певно і фузия є...

— Е! що там фузия. Злодій не дурний вести коний попід двір. Там можна вивести задними дверми, лише кусок драпливого плота поза кератом виломати.

Обірванці слухали уважно того базікання, та не лише вони, але і Шалапійда відчинив двері і наставив вухо.

Парубок подякував за почастунок і добру раду і пішов до дому.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ
ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА,
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ,
КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ
АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ
Хто має до полагодження котру з наведених справ, нехай особисто або писемно зголоситься до знаної з перед війни правдиво української канцелярії нотаріяльної:
T. J. HRYCEY & CO.
Bell Phone: Lombard 25-83 — 329 South Fourth Street, Philadelphia, Pa.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЧІКУВАНА
НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА
З ІНФОРМАЦІЯМИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ З ДОДАТКОМ ДРУГИХ ЦІКАВИХ ВІДОМОСТИЙ
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ
Замовлення разом з грішми посилати на адресу: **„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.**

— От дурень!

— Може й не дурень, а наоблегчи йому лихо з кіньми.

— І ми це певно зробимо, каже крізь відхилені двері Шалапійда.

— А ди! Як всьо слухав Юцьо. Всі стали сміятися.

— Ей, чи наш Черупа не попав де в лапку. Як раз нині треба було йому там лізти.

— Го! го! не з таких він, щоб у лапку лізти, каже Панько.

В коршму війшов потихоньки бойко, що його ніхто не помітив аж станув коло стола і шепнув:

— Когут.

Зараз погасло світло. Всі скочили до ванькіра, відчинили вікно і повискакували в лози.

Мошко з жінкою вилізли на вижку і витягнули за собою драбину. Дорогою від Вибулова надійшов патролюючий жандарм. У світлі, яке блимало крізь вікно на дорогу можна було його бачити.

Він застукав у двері, що були з середини засунені.

— Гей там, відчини зараз.

В коршмі було тихо. Жандарм пішов поза коршму аж до відчиненого вікна в ванкіри. Сю дивін встромив голову і перехилився на коршму через варцабу.

— Що? ніхто не відзивається? Відчиняй двері, бо я виважу... Не огодворив цих слів, як його ухопили із заду за ноги якісь медвежі руки і стягнули на землю, йому миттю заткали рот якоюсь шматою і звязали мотузом руки і ноги.

— От Фриц дурень, говорив угнавим голосом бойко.

— Більше він за конокрадами хатрувати не буде, шепотів Шалапійда — а ну хлопці поможіть мені покласти його на ознак, я його трохи поскобочу попід шию.

Поки його на землю простягали Шалапійда виймив з чобота довгий гострий ніж. Бідний жандарм задріжав цілим тілом. Він напружив ще раз усі свої сили, щоб порвати мотуз, та не вдіяв нічого. Він застогнав важко в передсмертельній тревозі. Оден обірванець сів йому на груди і приерждував, другий держав за буйне волосся і тягнув до себе. Шия напружилася. Шалапійда приклякнув з ножем, достотно так як що кошерних телят ріже.

— Дивіться хлопці, я його заріжу так, щоб було кошер...

Та зараз сталося щось несподіваного. Якась залізна рука хопила Шалапійду за обшивку сорочки і так сильно шарпнула в зад, що жид нж ноги задер в гору.

— Ти вдурів засичав якійсь твердий голос — чоловіка різати мов барана?

Шалапінда закляв по жидівськи і мов роззвірений бик кинувся з ножем на свого противника. Та в ту мить дістав так кулаком межи очи і рівночасно копняка в живіт, що опять впав на землю і ніж випав йому з руки.

Всі пізнали Черупу, який наспів в саму пору, щоб перешкодити душегубству.

— В ростіч! засичав Черупа крізь затиснені зуби. Всі пропали в лозах. Черупа порозтинав мотузє, яким був жандарм повязаний і сам скочив в лози, начеб під землю провалився.

Жандарм устав витягнув шмату з рота і спльовував. Відтак пошукав на потемки за капелюхом і крісом.

— Славаж тобі Господи! Справді, з мене великий фриц. Тепер навіть не знаю, кому маю подякувати за моє спасення. Бачу, що туди небезпечно самому одному ходити. Бувбù я пропав ні за цапову душу. Чи йти ще раз до коршми? Хиба, що ні. Алеж то я був неосторожний! Навіть зарапортувати цього не можу, бо дістав би від команданта пуцівку як дріт.

Нагадавши ще раз цілу годію він задрожав цілим тілом і почалапкав до Кобиляк.

За ним зорив пильно Черупа і коли він відійшов, Черупа псикнув з легка і з лозів стали вилазити товариші. Всі попелазили до ванкіра, вікном де знову заблимало світло. Черупа стояв між ними мов отаман і дивився на них грізно.

— Ви псу-брати! засичав — послухали цього паршивого й помагали різати християнську людину? Свині! — З тим словом став бити товаришів по лиці. Панько аж під стіну заточився. Семко став виправдуватись.

— А ти паршивий, не грай зі мною, бо тобі твоє товсте черево розібю і тельбухи випущу... Знаєш, що це грозила нам шибениця, і цісар би тобі не подарував. Ти гадав, що як одного „когута" заріжеш, то вже конокрадам спокій буде? Як ти смів таке загадувати?

— Ти Черупо стули писок, каже Шалапійда, бо я на тебе знайду спосіб.

— Ти ще смієш мені грозити? думаєш, що твоєї шпички злякаюсь? Черупа підступив до Шалапінди з затисненими кулаками. С тоялинапротив себе мов два когути, що в оден мент мають розпочати з собою завзяту боротьбу. Черупа пік його своїми очима, які світились фосфорично. Шалапійда кіпів цілий зі злости. Їх товариші дивились залюбки, що з цього вийде, і хто кому уступить— Шалапійда схилився блискавкою до холяви за ножем: Так само Черупа блискавкою зацідив його кулаком мов довбнею в потилицю і жид знову повалився на землю. Черупа копнув його з цілої сили чоботом в бік.

— Буде того доброго, каже бойко. Перестаньте, не годиться своїм людям битися.

Черупа тим вдоволився.

— Всі в ростіч! роботи сьогодня не буде...

— Як то не буде? говорив Шалапійда встаючи з землі — чогож ми тільки тут чекали? Він стояв біля Черупи начеб нічого між ними не було.

— Слухай Юцю, май розум, говорив Черупа спокійним голосом. Тепер велика хатранка за нами. Постягали когутів з Дрогобича і Перемишля. Всі шляхи обставлені. Як хочеш щоб тобі зромили цурес, то йди. Я не пійду, і ви жида не слухайте і крийтесь поки цілі.

Черупа задув світло. і вискочив вікном. Всі зробили те саме. Коршма опустіла. Мошко з жінкою зліз з вишки, зачинив вікно і ліг спати.

Не минуло дві неділі від того страшного вечера, як розійшлась поголоска, що в Кобиляках в дворі вкрали злодії трийцятеро коний. Рано найдено форналів сплячих мертвецьким сном, що годі їх було розбудити. Оба пси вознились з якимись тельбухами по огороді. За стайнею був виломаний пліт форналів аж водою зливали, щоб їх привести до памяти. Вони оповідали опісля, що над вечером якийсь проїжий дохтяр почастував їх під двором горівкою. За кіньми і слід пропав.

(Дальше буде).

И. Г. Глядновски.

КОТЯЧИЙ СУД.

(З чеського).

В скельній скалубині близько від землі поселився птах-самітник. Відсіля час до часу вилітав в околицю на лови. З прогульок вертався деколи щейно за кілька днів, а часто й тижнів. А раз відлетів дуже далеко і довго не вертався.

До скелі прискакав заяць. Коли побачив тут обширне, добре уладжене ще й дверми засмотрене гніздо, зараз вподобав собі його за постійне житло. Жив уже тут і розгосподарювався на добре. Аж ненадійно вернувся птах.

— Зараз же виносися мені відсіля! — кричав на заяця, що вигідно лежав собі на підстілці. — То моя хата і не позволю, щоби будь який приблуда жив у ній!

— Не піду! — відповів заяць. — Я найшов це місце покинуте і тому забрав собі його. Коли думаєш, що по товойому боці правда, то скарж мене! — Тарахнув дверми і не впустив птаха. За якийсь час прилетів птах-самітник знову до свого житла. Викликав заяця і так сказав: „Я найшов суддю, котрий розсудить нашу справу. Ходи до нього!"

— Хто це такий? — спитався заяць.

— Давніще був котом, але тепер покинув цей грішний світ. Живе побожно як пустельник у педалеких скелях. Жиє виключно корінцями й ростинами, погорджує зовсім усяким мясом. Він розсудить нас безсторонно і згідно з правом.

— Кажеш, що був котом? — поважно похитував заяць головою. — Не знаю, не знаю, чи можна повірити.

— Не бійся нічого, — говорив птах. — Як побачиш його, повіриш.

Заяць дався переконати і пійшов із птахом до цього чудного судді.

Кіт, як лише нобачив птаха з заяцем, масненько облизався. Мерщій війшов до своєї криївки закинув на себе пустильний одяг, узяв чотки й побожно задивився в гору й почав щось незрозуміло муркотіти. Птах приступив смиренько до побожного пустинника, просив не гніватися, що перепиняє йому й простими словами оповів йому за чим приходить. Кіт важненько похитав головою й говорив: „Ваша справа вельми замотана, любі приятелі! Треба буде подумати хвильку, заки порішу її. А щоби вкінці таки нікого з вас не скривдити, помолюся перед рішенням за просвічення мого розуму. Тому війдіть до моєї комірки, я зараз прийду там за вами".

Почув це заяць, позбувся недовіря й війшов до мешкання кота. Та ледви найшлися в середині, скочив за ними, зачинив за собою двері і зараз покінчив нещасний суд. Ані заяць, ані птах не вернулися вже до мешкання на скелі!

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Недавно почалась їзда літаком довкола світа британськими і американськими авіяторами? Англійські авіятори летять на Схід а американські на Захід. Чи Ви знаєте, що Гельмар турецькі цигаретки суть роблені з 100% чисто турецького тютюну, найліпшого тютюну на цигаретки?

26 PIECE SILVER SET ONLY $2.99

ДАРОМ! 10-ДНЕВНА ПРОБА ДАРОМ!
Кожда господиня та приятелька сего письма повинна скористати з сеї подивляючої оферти бо такої дешевости ще ніхто Вам не предкладав.
Зиобразіть собі що дістанете 26 штук столового срібла а се: 6 ножів, 6 відельців, 6 лижок, 6 малих лижочок, 1 ніж до масла, 1 лижочка до цукру, так як на ілюстрації вказано все за $2.99 ЛИШЕНЬ підчас сеї продажі. Кожда річ є солідного матеріялу, грубо нікльована і сріблена ҐАРАНТОВАНА НА 10 ЛІТ. Є се незвичайна дешевість бо від першого дня сподалисьмо 1200 тих „сетів" а позаяк маемо їх лишень 15.00, тому по так низькій ціні продамо їх скоро. ТОМУ НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ а замавляйте сейчас. **Не присилайте гроший зараз,** лишень виповніть понисший купон а $2.99 заплатите при відборі сего гарного „сету". Ґарантуємо вдоволення або звернемо гроші. З Канади чи Мексика гроші $2.99 мусять бути прислані з замовленнем. **UNION SALES CO., Inc., Dept. 560, 15 So. Desplains St., Chicago, Ill.**

ДАРОМ 10 ДНЕВНА ПРОБА
Купон No. 300
Union Sales Co., Inc., Chicago, Ill.
Панове:—Прошу прислати мені „сет" столового срібла, підчас сеї великої розпродажі за котрий при одборі заплачу $2.99, Вашу ціну. Як що не буду вдоволений, відошлю все а Ви звернете мої гроші.

ЛИШЕНЬ ОДИН „СЕТ" З КУПОНОМ ЗА СЮ СПЕЦІЯЛЬНУ ЦІНУ $2.99.
Жаден „сет" за ту ціну не буде проданий без купону
Імя ....
Адрес ....
Місто .... Стейт

ПАТЕНТИ

Безплатно пішлемо наш прегарно ілюстрований патентовий підручник. Пишіть по него днесь по українськи.
В справах патентовання винаходів і продажі патентів звертайтеся до скорих і уцтивих патентових адвокатів на адресу:
BRYANT & LOWRY
310 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.
Successor to **A. M. Wilson, Inc**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ брата **ПАВЛА ЯВОРСЬКОГО** родом з села Оріховець, пов. Скалат, Гал., Тому чотири роки перебував у Рочестер, Н. Й., а відтак в Шарон, Па. Пошукує його у важній справі брат і хтоби про него знав або він сам, прошу зголоситися до: DANIEL YAWORSKY, 421 W. 35-th St., New York City. 18-23

БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ на продаж між українським і польськими людьми. Купуючий мусить бути Українцем. З жадної иншої нації прошу незголошуватися. Голоситись треба на адресу: **MEAT MARKET, 11 Fleming Avenue, Newark, N. J.** 19-20

На продаж **ҐРОСЕРНЯ І КЕНДИ ШТОР.**
Голоситися від ч.: 19-23
141 MORRIS ST. JERSEY CITY, N. J.

NORTH ARLINGTON напроти публичної школи на Ridge Road. Лоти під будову 25x100. $200 згори, $15 місячно. Всі уліпшення, вода, газ, електрика, хідники; можна сейчас будуватися. Будівничі позички. **Public Service Development Corp., 123 Liberty St., New York City.** 113-15

ПОДОРОЖУЮЧИ
між УКРАЇНОЮ І НЮ ЙОРКОМ
через
ДАНЦІҐ або ГАМБУРҐ
на славних „O" кораблях
ROYAL MAIL
Знаменита обслуга і кораблі дуже часто курсують.
ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York City

NORTH ARLINGTON, близко школи, склепів, кар і босів. З пять кімнат бонгало. $300 згори, $300 коли скінчений. Решта $25 місячно. **Public Service Development Corp., 123 Liberty St., New York City.** 13-15

АРХИТЕКТОР-АРТИСТ МАЛЯР
ҐАВРИЇЛ КОБЗАР
МАЛЮЄ
ОБРАЗИ
БУДУЄ НОВІ І ПОНОВЛЯЄ СТАРІ
ІКОНОСТАСИ
ВИРОБЛЯЄ ХОРУГВИ ТА ПЛАЩАНИЦІ
ТАКОЖ МАЛЮЄ ТЕАТРАЛЬНІ ДЕКОРАЦІЇ І Т. И.
GABRIEL KOBZAR
332 EAST 14 STREET, NEW YORK, N. Y.

ТРОХА ЗЕМЛІ і життє; зменьшіть дорожнечу життя; виховуйте кури, огородовину. $200 згори, $15 місячно. Реальність близько школи, склепів, кар і босів; пять центів до Нюарку; вибір 5—6 кімнат доми; легкі условія. **MELZER, 123 Liberty St., New York City.** 13-15

SANTAL MIDY
КАТАР МІХУРА

Мущини! Хороніть себе перед всіма заразливими хоробами
SANYKIT
Охороняч для мущин
Дає найбільшу охорону
Велика рурка 35 цнт.
Kit (4's) $1.00
У всіх аптиках або у San-Y-Kit, Dept. B, 92 Beekman St., New York
Пишіть по циркуляр

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські погребники

Без ріжниці в котрій стороні Шікаго або околиці мешкаєте, телефонуйте до **МУЗИКИ** і вощадіть гроші.
2157 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 & 4253

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошеня до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенням, будуть ласкаві за кожде написане в оголошение одно слово числити 2 цт. коли таке оголошение має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Ся постанова входить в життя 1. грудня б. р. Винятох творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адмістрації „Свободи" 5-6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошеня чи оголошень.
Адм. „Свободи".